

یکشنبه 22 شهریور 1394 - 29 ذی القعدة 1436 - 13 سپتامبر 2015

شهادت روحانی مبارز و مجاهد مشروطه خواه «شیخ محمد خیابانی» ...

* 22 شهریور در گذر تاریخ

* شهادت روحانی مبارز و مجاهد مشروطه خواه «شیخ محمد خیابانی» (1299 ش)
اشاره:

روحانی مجاهد، شیخ محمد خیابانی در سال 1259 ش (1297 ق) در خامنه در نزدیکی تبریز متولد شد. وی پس از فراگیری علوم مقدماتی، از محضر حضرات آیات سید ابوالحسن انگجی و میرزا عبدالعلی، فقه و اصول و هیئت و نجوم را آموخت و پس از مدتی به تدریس پرداخت. زندگی شیخ محمد خیابانی پس از پیروزی مشروطه در سال 1285 ش، با تأسیس انجمن ایالتی در تبریز، وارد مرحله تازه‌ای گردید و در جریان محاصره تبریز، در دفاع از شهر نقش مهمی ایفاء کرد. در زمان خیابانی اوضاع جهان اسلام و به ویژه ایران، به خاطر دخالت‌های بیگانگان از جمله روسیه، انگلیس و آلمان، بسیار آشفته و تأسفانگیز بود. پس از خلع محمدعلی شاه از سلطنت، خیابانی در سی سالگی به عنوان نماینده مردم تبریز راهی مجلس شورای ملی گردید. او با اولتیماتوم روسیه در مجلس دوم مخالفت کرد و همچنین با قرارداد استعماری وثوق‌الدوله با دولت انگلستان (قرارداد 1919) نیز به مبارزه برخاست. شیخ محمد خیابانی، از آنجا که حکومت مرکزی را ضعیف و وابسته می‌دید، ایجاد یک تحول اساسی در سیستم حکومت ایران و احیای آزادی را گام نخست برای خانه تکانی ایران و بیرون راندن اشغالگران خارجی می‌دانست. ولی برداشتن گام اول را از طریق مذاکره سیاسی امکان‌پذیر نمی‌شمرد و تنها راه را در قیام و مقاومت دلیرانه در برابر استبداد و دخالت خارجی می‌دانست. از این رو، بعد از قبول قرارداد 1919 م از سوی دولت ایران، در تبریز دست به قیام زد. وی در جریان این قیام که از 17 فروردین 1299 شمسی، آغاز شد، نهادهای دولتی تبریز را به تصرف خود درآورد و شهر را از دست دولتیان خارج ساخت. قیام پیروزمندانه مردم تبریز به رهبری شیخ محمد خیابانی، بیش از پنج ماه ادامه داشت اما به دلیل خیانت کسانی که قول همکاری داده بودند، کم بودن نیروها و حضور قوای قزاقخانه در کنار شهر تبریز و همکاری آن‌ها با حکومت مرکزی، این قیام به شکست منجر شد. سرانجام با ورود نیروهای دولتی، قزاقان به فرمان مُخبرالسلطنه فرستاده ویژه مشیرالدوله، صدراعظم وقت، شیخ محمد خیابانی را در 21 شهریور 1299 برابر با 29 ذی‌حجه 1338 ق در چهل سالگی به شهادت رساندند و او را در گورستان سید حمزه تبریز به خاک سپردند. بعدها، آن گورستان به مدرسه تبدیل شد و پس از ویرانی مدرسه، مقبره خیابانی هم از بین رفت.

* تولد جلال معیریان چهره پرداز (1320 ش)

اشاره: جلال الدین معیریان متولد 1320 در تهران، فارغ التحصیل رشته گریم از دانشکده هنرهای دراماتیک است. شروع فعالیت چهره پردازی وی از 1353 بوده است.

* هویدا از نخست وزیری استعفا داد و مجدداً مأمور تشکیل کابینه شد (1350 ش)

* کارخانه ماشین سازی تبریز شروع به کار کرد (1351 ش)

* درگذشت چنگیز شهباق، پیکرتراش، سفالگر، نقاش (1375 ش)
اشاره:

تولد: 1312، باکو (قفقاز). درگذشت: 21 شهریور 1375، تهران. چنگیز شهباق فارغ‌التحصیل مدرسه‌ی هنرهای زیبای تهران بود. آثار وی در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی در معرض دید عموم قرار گرفته بود و جوایزی را نصیب خود کرده بود. وی مؤسس اولین نگارخانه در تاریخ هنر ایران بود. چنگیز شهباق در پی یک حمله‌ی قلبی درگذشت و پیکر وی در بهشت زهرا در قطعه‌ی 88 (هنرمندان و نویسندگان) به خاک سپرده شد.

* رحلت استاد اخلاق آیت الله «علی احمدی میانجی» نماینده مجلس خبرگان رهبری (1379 ش)

اشاره:

آیت الله علی احمدی میانجی در سال 1305 ش (1345ق) در یکی از روستاهای شهرستان میانه در آذربایجان شرقی و در خانواده‌ای اهل علم و دیانت به دنیا آمد. وی پس از پشت سر گذاشتن مقدمات و سطوح در زادگاهش و تبریز، راهی حوزه علمیه قم شد و از محضر حضرات آیات: سید حسین بروجردی، سید محمد محقق داماد و سید محمد رضا گلپایگانی استفاده نمود. آیت‌الله میانجی همچنین با شرکت در درس فلسفه و تفسیر علامه طباطبائی، بنیه علمی خویش را استوار ساخت. وی همزمان با تحصیل و نیز تدریس، جلسات بحث پیرامون مسائل فقهی، حدیثی، کلامی، تفسیری و تاریخی تشکیل داد که این جلسات بیش از پنجاه سال به طول انجامید.

آیت الله احمدی میانجی با آغاز نهضت اسلامی مردم به رهبری امام خمینی(ره)، به کاروان انقلاب پیوسته و در این راه متحمل سختی‌های متعددی شد. ایشان از جمله افراد مؤثری بود که به همراه دیگر استادان حوزه علمیه، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم را تأسیس کرد و نامش در ذیل تمام اعلامیه‌های جامعه مدرسین علیه رژیم ستم‌شاهی به چشم می‌خورد. ایشان پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز همراه در سنگر خدمت حضور داشت و

سه مرتبه به عنوان نماینده مردم استان آذربایجان شرقی، به نمایندگی مجلس خبرگان رهبری برگزیده شد.

آیت الله احمدی میانجی سرانجام پس از عمری مجاهدت و تزکیه نفس و نیز فعالیت‌های مذهبی و سیاسی در 21 شهریور 1379 ش برابر با 12 جمادی الثانی 1421ق در 74 سالگی در قم دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی باشکوه، در حرم مطهر

حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

* 29 ذی القعدة در گذر تاریخ

* مسموم شدن امام جواد (ع)

در بغداد (220 ق)

اشاره:

مأمون بعد از شهادت امام رضا (ع)،

حضرت جواد را از مدینه به بغداد طلبید.

دخترش (ام الفضل) را به ازدواج او درآورد که شیعیان این ازدواج را تحمیلی و با اهداف سیاسی می‌دانند. امام جواد از دختر مأمون فرزندی نداشتند و فرزندان ایشان ما حصل ازدواجشان با بانوی دیگری به نام سمانه مغریبه می‌باشد. در مدت اقامتش در بغداد از بدی معاشرت مأمون منزجر بود بالاخره از مأمون اجازه خواست و به حج خانه خدامشرف شد و از آنجا به مدینه آمده و در آن شهر منوره توقف کرد تا مأمون وفات نمود و معتصم برادر او به خلافت رسید و معتصم از شنیدن فضائل و کمالات آن بزرگوار آتش حسد در سینه او مشتعل گشت و آن جناب را به بغداد طلبید.

امام جواد فرزندش امام علی النقی را جانشین خود نموده و وداع کرد و با دل خونین از قبر جد بزرگوارش مفارقت نمود و روانه بغداد گردید و در 28 محرم سال 220 داخل بغداد گشت معتصم بی میلی ام الفضل را از حضرت جواد می‌دانست زیرا امام جواد مادر امام علی النقی را بر او ترجیح می‌داد لذا ام الفضل همیشه از حضرت جواد شاکی بود در زمان حیات مأمون مکرراً از حضرت به او شکایت می‌کرد و او گوش نمی‌داد و اذیت حضرت را به صلاح خلافت خود نمی‌دید بالاخره معتصم ام الفضل را خواست و به قتل حضرت راضی کرد و زهری برای او فرستاد که به آن مظلوم بخوراند آن زن بی وفا انگور رازقی را زهر آلود نمود و به آن بزرگوار آورد حضرت میل فرمود اثر زهر در بدن مبارک ظاهر گردید.

البته قولی دیگر می‌گوید به وسیله شخصی به نام اشناس به دستور معتصم شربت مسومی را به وی می‌نوشانند و وی را در ۲۵ سالگی، مسموم و به قتل می‌رسانند

* 13 سپتامبر در گذر تاریخ

* پایان جنگ‌های 24 ساله بین امپراتوری ایران و روم (627م)

* وقوع نبرد «منصوره» در جریان جنگ های صلیبی بین فرانسه و مصر (1250م)

* اختراع آسانسور در آمریکا (1780م)

* حمله ارتش ایتالیا به کشور لیبی در جریان جنگ جهانی دوم (1940م)

* فرود اولین سفینه مه نورد شوروی به نام لونیک 2 در سطح کره ماه (1959م)

* امضای توافقنامه سازش میان ساف - تل آویو (1993م)